

Déli Hírlap

HÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERDA, 1931 OKTÓBER 21.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 221. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR

Tegnap délután kivégezték Ondi Sándor budapesti bankrablót, míg társát 15 évi fegyházra ítélték

Bónya József és Ondi Sándor budapesti fiatal péksegédek pénteken követték el bankrablásukat és tegnap már a bíróság előtt állottak. A bírósági tárgyalás kilenc órára volt kitűzve, azonban jóval előbb már annyira megtöltötte a közönség a tárgyalási termet, hogy az ajtó mellé rendőrt kellett állítani, aki nem engedett be több hallgatót. Számosan lepték el a folyosókat, mert legalább látni akarták a vádlottakat, amint őket a fegyveres őrök a tárgyalásra hozzák. Tőrek Gyéza törvényszéki tanácselnök a bíróság tagjaival néhány perccel kilenc óra után vonult a terembe. Tőrek Gyéza kijelentette, hogy a bíróság Bónya József és

Ondi Sándor bankrablók, továbbá büntársuk, Papp Mancsi fölött való ítélkezésre ült össze. Bery József királyi ügyész kérte, hogy az ügyet statáriális eljárás alapján tárgyalják.

A bíróság az előterjesztéshez hozzájárult és magát rögtönítelő bírósággá nyilvánította, Papp Mancsi azonban polgári bíróság elé kerül. Az egész tárgyaláson jelen vannak Minich és Németh egyetemi tanárok is, akiket azért idéztek meg, hogy az egész tárgyalás alatt figyeljék a vádlottakat és a megfigyelés alapján végül nyilatkozzanak róluk.

Sápadtan, de nyugodt arccal állanak a bíróság előtt a megbilincselte bankrablók

Negyedtíz órákor fegyveres őrök vezették be a három vádlottat. Bónya József és Ondi Sándor kezei össze vannak szíjazva. Papp Mancsi nincsen megbilincselve. A két fiu sápadt, de ettől függetlenül nyugodtan viselkedik. Papp Mancin látszik a remegés és a felindulás. Mindhármán leülnek a vádlottak padjára. A pad szélén fegyveres őrök foglalnak helyet és mögöttük is két fegyveres őr áll. Bery József az ügyész felszólítására előadja a vádat, amely Bónya Józsefet és Ondi Sándort szándékos emberölés kísérletével, rablással és hatóság elleni fegyverhasználattal, Papp Mancit pedig orgazdasággal és bün-

részességgel vádolja.

A bíróság elsőnek Ondi Sándort hallgatja ki. Elmondja, hogy 1910-ben született Amerikában, ahová szülei már régebben kivándoroltak. Szülőivel tíz esztendő előtt jött Magyarországra és még az elemi iskolában megismerkedett Bónya Józseffel, akivel jó barátságba került. Azután együtt lettek pékinások és minden szabad idejüket együtt töltötték.

Amikor péksegédek lettek, megismerkedtek Papp Mancival, aki előbb csak Bónyinak, később mindkettőjüknek a barátja lett.

Régen tervezték a rablást

Már régen tervezték valami nagyobb rablást, mert amióta a Czinnóber-féle bankrablás történt, azóta folyton az eszükben járt, hogy ők az ilyesmit sikeresebben tudnák megcsinálni. Most már nem várhatk tovább, mert Papp Mancsi anyai örökök elé nézett és emiatt állásából elbocsátották. A leánynak jobban kellett táplálkoznia, ők pedig szerény heti fizetésükből erre nem fordíthattak nagyobb összegeket.

Amikor a városban körülnéztek, hogy melyik bankban követhetnék el a rablást, választásuk a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókjára esett, mert az legkevésbé látogatott és az utcán is ott aránylag csekélyebb a forgalom, mint másutt. Mindent a legaprólékosabban beszélték meg. A menekülésre legalkalmasabbnak találták a biciklit, de mivel Bónyának nem volt kerékpárja, úgy ő lopott számára egyet néhány nappal a rablás előtt.

Riasztó lövéseket adtak le a levegőbe a tisztviselők megfélemlítésére

Mikor az előre megállapított időpontban behatoltak a bankba, rákiáltottak a tisztviselőkre, hogy emeljék föl a kezeiket.

Mint ahogy azok nem mozogtak elég gyorsan, riasztásul két lövést adtak le a levegőbe, mire valamennyi tisztviselő fel-

emelte karjait.

Ondi ekkor a másik kezébe is revolvert fogott és úgy tartotta sakkban a teremben levőket. Bónya ezalatt átugrott a korláton, a pénztárasztalon összemarkolta az ott talált pénzt, aztán Ondival együtt kimenekült a helyiségből. Odakint felkaptak a két kerékpárra és elmenekültek. Csak később tudta meg, hogy Bónyát elfogták. Neki sikerült elmenekülni. Minthogy azonban Bónya nem jött el a megbeszélt helyre, tudta már, hogy a

dolog nem sikerült.

A bíróság erre azt akarta megállapítani, hogy Ondi Sándor menekülése közben lőtte-e a rendőrré. Ondi Sándor ezt tagadja, azonban a rendőr eskü alatt azt vallja, hogy igen.

A tárgyalásra megidézték és kivétel nélkül megjelent összesen három tanu közül többen azt vallják, hogy látták, amint Ondi a biciklin hátrafelé fordult és mindannyiszor revolverrel lőtt.

Bónya nyugodtabban vallott

A rögtönítelő bíróság azután Bónya Józsefet hallgatta ki, Bónya sokkal nyugodtabb Ondinál. A rablás előzményeit és lefolyását ő is úgy mondja el, mint Ondi. Kijelenti, hogy nem volt szándékukban embert ölni, mert a revolvereket csak azért vitték magukkal, hogy azokkal ijesszék és maguktól távol tartsák a bank tisztviselőit. Bónya szintén arra hivatkozott, hogy leginkább azért kellett a pénz, mert Papp Mancsi áldott állapotban volt és keresetük nem volt elegendő. A leány születendő gyermekének kü-

lönben ő az apja.

A tárgyalás további során a bíróság kitért a Zubek-féle fegyverkereskedésbe, valamint más helyeken elkövetett betörésekre és lopásokra is.

Papp Mancsi kihallgatása rövid volt. Elmondotta, hogy jó barátságban volt a két fiuval és együtt lakott velük. Sokat beszéltek neki arról, hogy majd kirabolnak egy bankot, de azt nem morádták neki, hogy hová és mikor akarnak behatolni rablás végett.

Valamennyi tanu terhelő vallomást tett csak kenyéradó gazdájuk nem

A tanúk mind terhelően vallottak a két fiu ellen. Kivételt csupán Kelemen József pékmester képezett, akinél a két bankrabló alkalmazásban állott.

Kalandos természetűeknek ismertete őket, azt azonban nem tettezte volna föl róluk, hogy bankrabláson jár az eszük. A műhelyben rendesen végezték a munkájukat. Hogy szabad ide-

jükben mit csináltak, arról nem tudott.

A fegyverszakértők mondták el aztán véleményüket. A használt pisztolyok emberölésre alkalmassak. Az orvosszakértők kijelentették, hogy megfigyeléseik alapján Bónya József kissé degenerált, de máskülönben teljesen beszámítható. Ugyancsak beszámítható állapotban követte el a tettet Ondi Sándor is.

Elhangzott a halálos ítélet

A bizonyítási eljárás befejezése után Bery József ügyész mondtotta el vádbeszédét. Kérte a bíróságot, hogy a vádlottakra a büntetés maximumát alkalmazza. Rámutatott, hogy itt nem suhancok csinyljáról van szó, hanem alaposan előkészített és emberölési szándékkal párosított rablásról.

Utalt arra, hogy ha ezt a két gonosztevőt nem büntetik meg példásan, akkor a társadalom minduntalan ki van téve az ilyen büncselekmények megismétlődésének.

A hivatalból kirendelt védők Halász Lajos dr. és Lénárt Demeter dr. kérik, hogy az ügyet utalják át a rendes bírósághoz. Hangsúlyozzák, ha a bíróság halálra ítéli őket, nem áll módjukban bűnüket vezekléssel és megjavulással jóvá tenni.

Tőrek Gyéza tárgyalási elnök kérdésére a vádlottak kijelentik, hogy védelmükre nem tudnak semmi újabbat felhozni és csatlakoznak a védő előterjesztéséhez.

A rögtönítelő bíróság azután tanácskozássra vonul vissza. Negyed-

négyszeres a bíróság újból bevonult a terembe és kihirdette az ítéletet.

A rögtönítelő bíróság bünöknek mondja ki Ondi Sándort két rendbeli emberölési kísérletben és egy rendbeli hatóság elleni erőszakban és ezért kétélváltali halálra ítéli. Bónya Józsefet egy rendbeli emberölési kísérletben és hatóság elleni erőszakban mondta ki bünöknek a bíróság és tekintettel fiatal korára tizenöt esztendei fegyházra ítéli.

Drámai találkozás a siralomházban a halálraítélt fiu és őszhaju apja között

A tárgyalás végén a bíróság utasításokat adott a fegyőröknek, hogy Bónya Józsefet szállítsák az ügyészségi fogházba, Ondi Sándort pedig a Maglódi-uti gyűjtőfogházba. Papp Manci szintén visszakerült az ügyészségre.

Mielőtt Ondit elvezették volna odalépett Bónyához, némán kezét fogott vele, aztán megcsókolták egymást. Utána Papp Manci elé lépett, vele is kezét fogott és megcsókolta.

A törvényszék épülete előtt két rabszállító autó állott meg. Az egyikbe őreikkel felszállottak Bónya József és Papp Manci, a másikba pedig két fegyőrrel Ondi Sándor. Közben értesítették a gyűjtőfogház igazgatóját, hogy Ondi Sándor részére az egyik cellát készítsék el siralomháznak.

Megjön a lelkész

Amikor kevéssel öt óra után Ondi Sándor a gyűjtőfogház udvarán kiszállott a rabszállító autóból, a siralomházban már minden készen állott. Fehér abrosszal leterített asztal volt a cella közepén. Néhány pillanat múlva belépett a cellába Ondi és nyomában jött a két fegyőr után Móró Károly református lelkész. A lelkész intésére a két fegyőr kiment a cellából és az ajtó előtt állott meg. Móró Károly lelkész akkor a halálra készítette elő Ondi Sándort.

Figyelmeztette, béküljön ki Istennel, akit súlyosan megbántott azzal, hogy mások életére és vagyonára tört.

Azután felolvastott neki a bibliából, majd pedig együtt imádkozott vele. A lelkész az ima végén az elítéltelemmel együtt éppen elrebegette az áment, amikor kopogtattak a cella ajtaján. A következő pillanatban az egyik ór kinyitotta az ajtót és azon egy őszülő haju, szomorú arcú férfit engedett be. A férfi Ondi Sándor apja volt. Kitért karokkal sietett fia felé és szivettépő hangon kiáltotta:

— Szerelmezt fiam, mit cselekedtél?

A következő pillanatban apa és fiu göresösen átölelve tartották egymást és keservesen zokogtak.

Móró Károly lelkész megindultan nézte a jelenetet, aztán odalépett hozzájuk és most már mindkettőt igyekezett megvigasztalni. Az apa és fiu nagynehezen elbucsztak egymástól. Az öreg Ondit bevezették a fogházigazgató szobájába és az egyik tisztviselő ott maradt vele a kivégzés befejezéséig.

Ezalatt több autón megérkeztek a bíróság tagjai is. Eppen háromnegyed hat óra volt. Az udvaron, az egyik virággy közepén felállított bitófa körül állottak föl. Az udvaron akkor már félhomály volt és az egyre hatalmasabbá váló sötétséget három villanylámpa igyekezett szétoszlatni. Töreky Géza törvényszéki tanácselnök az ítélettel a kezében várja, hogy Ondi Sándort elővezessék.

Néhány pillanat múlva a fogház udvar felőli kapuján át szomorú, hallgatag menet közeledik. Két fogházor között ott lépked Ondi, mellette kezében a bibliával Móró Károly lelkész. Ondi lehajolt fejfelé az ítélettel a kezében várja, hogy Ondi Sándort elővezessék.

A pap odanyújtja a bibliát Ondi Sándor felé, aki megadással csókoltja meg a Szentírást. Azután egy lépést tesz a bitó felé. Kozarek hóhér három segédje megragadja az elítéltelemet, a bitó alá állítja, majd nyakára teszi a hurkot.

A hóhér elvégzi kötelességét

A következő szempillantásban a hóhér elvégzi kötelességét és Ondi Sándor arcára terített zsebkendővel ott függ a bitón. Teste rángatózik egyet-egyed, aztán mozdulatlanul lesz.

Kozarek hóhér odalép az ügyészhez és jelenti:

— Az ítéletet végrehajtottam.

Semmi körülmények között nem tér vissza Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt elnöki székébe

A politikai élet előterében most már nem fog többé szerepelni az a kérdés: vajjon Maniu Gyula viszszatér-e a nemzeti parasztpárt élére, vagy sem. Ez a kérdés most már véglegesen elintéződött. Mihaleche, aki a párt végrehajtó bizottságának megbízásából Maniunál járt Budaörsön, visszaérkezett Bukarestbe és beszámolt a végrehajtó bizottságnak utja eredményéről. Eszerint Maniu kijelentette, hogy elhatározása megmáshatatlán és nem hajlandó újból beleülni a párt elnöki székébe. A párt, ezek után a december közepére összehívott országos kongresszuson vagy Mihalachét választja meg elnökének, vagy pedig háromtagú direktóriumra bizza a vezetést.

A nemzeti parasztpárt besszarái

igennel válaszolnak. A bíróság azonnal kegyelmi tanácsát alakul át és rövid tanácskozás után úgy határoz, hogy az elítéltelemet nem ajánlja kegyelemre. Ondi Sándor védője ennek ellenére is táviratilag kért kegyelmet Horthy Miklós kormányzótól védelme részére.

megy, csak néha emeli föl arcát és akkor látni, hogy könyökezik.

A menet megáll a bíróság tagjai előtt. Töreky Géza tanácselnök felolvassa az ítéletet, azután átadja az elítéltelemet az ügyésznek. Bary ügyész Kozarek Antal hóhér felé fordul és megszólal:

— Átadom az elítéltelemet az állami ítéletvégrehajtónak. Teljesítse kötelességét!

Az orvos megvizsgálja Ondi Sándort és megállapítja, hogy a halál beállott. Az ügyész úgy rendelkezett, hogy a hulla még félórán keresztül maradjon a bitón, aztán vegyék le, tegyék koporsóba és földeljék el a rákoskereszturi temető árkába.

Nemsokára a hivatalos személyek távoznak a gyűjtőfogházból. Amikor Ondi Sándor már koporsóban fekvő a fogház egyik cellájában, bevezették hozzá apját. Az öreg Ondi sirva borult fia tetemére. Az öreg embert aztán a fogházigazgató maga vitte egy takszin a lakására.

Nyiltér

A bántási magyarsághoz!

A bántási magyarság áruhája, Pogány László, a Temesvári Hírlap szerkesztő-tulajdonosa, afölötti dühében, hogy a Magyar Párt bántási vezetése végre megunt a terrorját és lerázta magáról, a bukaresti újságírószervezet által kiközösített Parkas Sándor nevű csirkefogóval intézett legutóbbi ádáz támadást a bántási Magyar Párt vezetése és személyem ellen.

En, aki évek óta aggodalommal figyelemmel ennek a monoklis ficsurnak igen sokszor feltűnési viselkedéséből, vagy üzleti érdekből származó káros ágálását a bántási magyar közéletben, nem vagyok meglepetve, hogy most már jó üzletnek tartja belerugni a magyarság egyetlen egyetemes, komoly szervezetébe, a Magyar Pártba és annak vezetébe, ezzel lényegében megmérgezni és szétbomlasztani akarva a magyar tömörülés osztatlan gondolatát is. Hogyne, hiszen a Magyar Párt bántási tagozata elkövette azt a szörnyű bűnt, hogy Pogány László minden igyekevése, törtetése és tülekedése dacára sem jelölte listavezető képviselőnek a legutóbbi parlamenti választások alkalmából! Pedig igazán nem veheti rossz néven a mellőzést, hiszen a jelöltségnek egyebekben kívül a nemzetiség is előfeltétele volt.

Eppen Pogány László és a Temesvári Hírlap magyarellenes magatartása folytán vetődött fel magyar körökben az eszme, hogy egy olesó újságot kellene megindítani. Ezzel kapcsolatban Pogány László lapja kivülem a Magyar Párt puritán, általános tisztelőinek örvendő alelnöke, dr. Ungár Adolf ellen is ferdítésekkel és hazugságokkal teli cikket közölt. Valóban igaz, hogyha a tervezett lap létrejön, annak szerkesztője én lennék, azonban minden díjazás nélkül, magyar becsületből és lelkesedésből, hogy mindenkor erélyes kézzel verjem vissza az aljas sajtó-brigantik támadásait a magyarság ellen. A lap pedig egy olyan nyomdában készülne, ahol senkinek sincs anyagi érdekelttsége a Magyar Párt vezetői közül. Ha ez a lap megindul, minden esetre lesz pár szava a magyarság áruhához.

Addig is arra kérem bántási magyar testvéreimet, hogy Pogány Lászlót és lapját kezeljék úgy, ahogy megérdemlik.

Temesvár, 1931. október 19.

Dr. Páll György

A Magyar Párt bántási tagozata főtitkára.

Kossz, szén,
TÚZIFA, BRIKET, száraz és prima minőségben csak
Wolf Mátya S-nál
Józsváros, Corové-u. 16. Tel. 11-78.

Olcós
cserépkályhákat
versenyképes árak mellett adhatok, mert
saját gyártmányaimat
árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantálok. Vételkényszernélküli megtekintés:
II. Andrassy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)
Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát
Turi György kályhámester.

Olcósági akciónk november 3-ig meghosszabbítva!
Minden cikknél 20% engedmény!
Selyem fehérneműknél 40% az engedmény!
Siessen Ön is most bevásárolni nálunk!
ELBE Harisnyaház
Temesvár-Józsváros, Kossuth-L-u. 21, a róm. kath. templommal szemben.

Edison Alva Tamás hét éves korában mint rikkancs kezdte és nyolcvanhárom esztendőskorában most, mint a világ leghíresebb feltalálója halt meg

Newyorki jelentés szerint vasárnapi virradóra három óra tizenkét perckor Edison Alva Tamás, a legnagyobb feltaláló, nyolcvanhárom éves korában meghalt. Amerikában az összes középületekre felhúzták a gyászlobogót. Hoover elnök volt az első, aki Edison családjához résztáviratot intézett. Utána a táviratok özöne érkezik a világ minden részéről. Edison temetése, amelynek időpontja még nincsen megállapítva, Amerika népének igazi gyásznapjává lesz.

Ha az elmúlt évszázadot a technika századának nevezzük, úgy a század vezéregyénisége Edison, aki nemcsak most halálában, hanem már élete teljében is az „Amerika legnagyobb embere” jelzőt viselte. Tekintsünk végig a példátlanul gazdag eredményű karrieren lássuk a pályafutást, amely változataiban, merész íveléseiben, szédítő ütemű, mint akár a legfantasztikusabb rege.

Edison Alva Tamás, aki 1847-ben született az Ohio állam Milan nevű városában, pont hét éves volt, amikor elhatározta, hogy ezentúl önálló lesz. Jó szülei csodálkoztak, de szabad útjára hagyták. Edison rikkancs lett. Amerikában akkoriban polgárháború volt. A kis fiú a vonaton utazott és az állomásokon újságot árult. Megtakarított egy kis pénzt és azon egy régi nyomtató gépet s betűket vett.

Tizennégy éves lett így a szerkesztő ur, egyben nyomdatulajdonos. Helyisége a vonat podgyászkoosija volt. Utközben nyomtatta az újságot és a közbeeső állomásokon személyesen árulta azokat.

A vasuti forgalmisták kedvelték a kis fiút és ha táviró útján némely fontosabb hírt megtudták, azt közölték vele. Így néha olyan újdonságokat is közölhetett a kis sajtólap, amelyekről az aznapi nagy lapokban még nem állott egy szó sem. Nemsokára már ötszáz előfizetője volt s vasuti árusításban is elkelt néhány száz példány. Arra járt egyszer Stephenson angol mérnök is, akinek annyira megtetszett a szemfüles törpe vállalkozás, hogy a Weekly Heraldot, — mert így hívták Edison lapját, — száz példányban rendelte meg gyárai és vállalatai számára. Így Európába is eljutott a híre, tollhegyre vette a Times is, sőt hiranyagából is átvett egyetmást. Minden rendben lett volna, ha Edison közben nem kísérletezik. Foszforos üvegekkel bábált a podgyászkoosiban és egyszerre lángbaborult a kocsin.

A legközelebbi állomáson kitétték a szerkesztő urat és utána dobták a szédőszekrényt, kézinyomdát s vegyi szerves üvegeit. Később azonban megbocsátottak neki és ismét elfogalhatta szerkesztőségét a podgyászkoosiban.

Csakhamar táviratozni is megtanult és mivel ezt a szakmát érdekebbnek tartotta, mint az újság

írást, beállott távirókezelőnek. Gyakran volt éjjel szolgálatban. Ilyenkor félóránként kellett táviratozni, jelül annak, hogy ébren van. Ő azonban nem kedvelte az ilyen hiábavalóságokat, jobban szeretett volna aludni. Eme kényelemszeretetésből született meg első találmánya. Elmés szerkezetet talált ki, mely automatikusan adta le a jelzéseket, mialatt ő az igazak álmát aludta. Midőn a csiny kiderült, ahelyett hogy megbüntették volna Edisons, minden amerikai állomás

„Csak annak köszönhetem vidám öreg-ségemet, hogy szüntelenül dolgozom”

A nagy embert élete hosszú folyamán egyik találmánya vezette a másikhoz. A fonográf, az izzólámpa és a mozgófénykép feltalálása mellett, elméje a kutatás minden technikai ágát bebarangolta. A cementház is az ő ideája volt. Ezernyi tökéletesítéséről, szabadalmáról nem is tud a laikus világ, holott számos ezek közül nagy gyakorlati hasznában mélyebb horderejű, mint sokak eredeti találmánya. Legutóbbi kísérleti telepe: Elisabeth, város-szerű kiterjedésével, százezer kötetes szakkönyvtárával, az egész világ gyakorlati tudományosságának fókuszpontja volt. Edisonsról valóban szó szerint lehet mondani, hogy egész életét munkában töltötte.

Hét éves korától haláláig, egyebet sem tett, csak dolgozott. Ez nála nemcsak szorga-

lóm volt, hanem életfilozofia is, uralkodó belső szemlélet.

Midőn 1911-ben Budapesten tartózkodott, így nyilatkozott barátai előtt:

— Csak annak köszönhetem vidám öreg-ségemet, hogy szüntelenül dolgozom. Ez minden gyógyszerem. Elűzi az idegességet, a beteges képzelődést és megóvja az embert mindazoktól a bolondságoktól, melyek az egészséget veszélyeztetik. Ha önök fiatalnak találnak, az a titkom, hogy sohasem állok meg a munkában. Így szólott Edison 1911-ben és azután még két évtized juttatott rá abból a halhatatlan munkából, melynek számos eredménye csak most fogja eljövni csodáit mutatni.

Flaneur.

A pokolgépes vasuti merénylőt egyelőre nem adják ki a magyar hatóságoknak

A bécsi rendőrségnek a magyar, német és osztrák rendőrtisztek teljesen befejezték Matuska Szilveszter kihallgatását. Matuskát különben orvos vizsgálta meg és nemi betegséget állapított meg rajta. Intézkedtek, hogy a rabkórházba szállítsák, ahol állandóan fegyveres őrfő mellett tartózkodni. A magyar bíróság kiadási megkeresése fölött még nem döntöttek. Amennyiben esetleg nem adnák ki, úgy osztrák bíróság fog fölötté dönteni. Az ambachi merénylet miatt a sanktpöltényi törvényszék volna illetékes ítéletre. Valószínű azonban, hogy a tárgyalásra a bécsi országos törvényszéket fogják delegálni. Az osztrák törvények alapján Matuska Szilveszter büntetése tíz-husz esztendői fegyház lesz. Védője is ab-

ban fáradozik, hogy a kiadást megakadályozza, mert ha Matuska Magyarországon kerül bíróság elé, úgy feltétlenül halál várakozik rája.

A bécsi magyar követ tegnap délután megjelent az osztrák külügyminisztériumban és átadta a Matuska kiadása iránti megkeresését. Osztrák jogászai körökben azon a véleményen vannak, hogy Matuskát nem adják ki, hanem Ausztriában felelősségre vonják az ambachi merénylet miatt. Ha a jüterborgi és biatorbágyi ügyeket egyesítik, akkor ezek fölött is az osztrák bíróság ítélkezik. Ha ez nem történik meg, akkor az osztrák ítélkezés után mégis kiadják Matuskát Magyarországnak.

—o—

Japán nem tesz eleget a Népszövetség felszólításának és nem vonja ki csapatait Mandzsuriából

Japán visszautasította a Népszövetség intervencióját és kijelentette, hogy nem vonul ki Mandzsuriából. Ezt a maga izolált helyzetével indokolta és azzal, hogy Mandzsuriára feltétlenül szüksége van, mert az anyaország egyre növekvő nép-főlétségeit nincsen hol elhelyezni.

A jegyzék vasárnap érkezett meg Genfben, ahol nagy riadalmat keltett. A Népszövetség tanácsa azonnal összeült tanácskozássra. Hétfőn a Népszövetség újabb japán jegyzéket kapott. A tanács erről a jegyzékről egészen estig tanácskozott. Ma fogják nyilvánosságra hozni a

Népszövetség ban nagy az elktartanak, hogy a enged a Népszövetségnek. Ez adja magy hogy kísérletek törté. nai diktatura létesít bar különben elrendel flotta mozgosítását. Kih tér mozgosítanak.

Japánban rossz néven Amerikának, hogy Mandz bizottságot küldött és hogy vesz a Népszövetség tanácskozá mely a mandzsuriai kérdésben dő Tokióban az a felfogás, hogy Ame rikának nincsen joga lehetetlenne tenni a japán kivándorlást Man dzsuriába. Amerika elzárta kikötőit a japán kivándorlók elöl, nincsen azonban joga rá, hogy ugyanezt tegye Mandzsuriában.

A Népszövetség tanácsa hétfőn késő délután titkos ülést tartott, majd utána Brian d meghallgatta külön-külön a japán és kínai delegátusokat. Hétfőn este Genfben az a vélemény alakult ki, hogy a helyzet enyhült. Erre enged következtetni az a jelentés is, hogy Mandzsuriában két nap óta a japánok tevékenysége szünetel.

A kétes követelések behajtása a munkanélküli alap javára

Hetek óta folyik a tanácskozás arról, miképpen lehetne a munkanélküliek segélyezésére szükséges állapot olyanná tenni, hogy teljesítőképessége kielégítő legyen. Erre vonatkozólag számos javaslat és előterjesztés történt, amelyekről még nem döntött véglegesen a munkanélküliek ügyének tanulmányozására kiküldött bizottság. Erdekes a sok közül az az indítvány, amelyet Eisler Sándor temesvári fakereskedő nyújtott be a főpolgármesteri hivatalhoz. A beadvány szerint Temesvárot körülbelül husz millió leire tehető az ország, amelyről a kereskedelem és ipar mint behajthatatlanról már lemondott. Ebből a hatalmas összegből azonban a város a munkanélküliek részére mégis meg tudna valamit menteni. A kereskedők és iparosok, akiknek ilyen behajthatatlan kétes követeléseik vannak, szívesen lemondanak azokról a város javára, hiszen voltaképpen amugy sincsen már reményük annak behajtására. A város aztán a maga tekintélyével és adminisztrációjával könnyebben nekiláthat a követelések behajtásának. A javaslat ajánlja, hogy a város nevezzen ki bizottságot, amely ezeket az ügyeket intézni fogja. A bizottság a kereskedők minden egyes ilyen átengedett adásával tárgyalni fog és szükség esetén kiegyezik vele. Így is jól jár az adós, mert rendeződik a tartozása, a munkanélküli alap pedig gyarapszik. Ha a munkanélküli alap ebből a husz millió leiből csak egy töredékét kapja, az is kész haszon. Heim Ernő dr. a város népjóléti ügyosztályának vezetője részletesen tanulmányozza Eisler Sándor fakereskedő beadványát és erre vonatkozó javaslatát legközelebb már a város ideiglenes bizottsága és a munkanélküliek ügyét intéző bizottság elé terjeszti. Meg kell jegyezni, hogy itt mindenkor nem perelt követelésekről van szó.

atározatát.
eredés, me
ormány, me
ég felszólít
zátatát és
ek egy ann
re. Japán
a hadi-
ban szin-
reszik
siába
zt-
y,

Deli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
**BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZAM.**

Telefon:
2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Körrendelet

érkezett újra Bukarestből a pénzügy-
igazgatóság, amely szigorú utasítást
tartalmaz a még hátralékos adók minden
áron való behajtására. A pénzügy-
miniszternek íjaza van. Ő nem tehet
mást. A költségvetést a parlament
annak idején megszavazta és így ő
tulajdonképpen nem tesz egyebet, mint
végrehajtani igyekszik a nemzetnek
képviselői útján nyilvánított akaratát.
Ez az akarat pedig az, hogy a kormány
a költségvetés kiadási tételei
hogy a bevételi tételek között feltűntetett
summákat adók formájában az
emberektől beszedje. Az már azután
más kérdés, hogy ezt az igyekezetét
mennyiben kísérheti siker. A kérdés
az összes pártok a kormánnyal együtt

Louvre

közt felvett összegeket elköltse, a
fedezetről pedig úgy gondoskodik,
megadták a feleletet már akkor, amikor
kénytelenek voltak beismerni,
hogy agrárállamunkban az agráriusok
a buza árnelkülisége miatt a tönk
szélére kerültek, amikor azon kezdték
törni a fejüket, hogy miként rendez-
hetnék a gazdaközönség adósságait,
amikor először szóba került, hogy a
kincstárnak az iparral szemben fenn-
álló tartozásait kincstári bonokkal
rendezik és így tovább végnélküli lán-
colatában a minstelenségnek. A pénz-
nek az a rendeltetése, hogy forogjon
kézről-kézre járjon, a gazdasági élet
csereeszközeként állandóan forgalom-
ban legyen. Ez a forgalom nincsen
meg, a kereskedelem vérkeringése
ezért szinte megállt és nem szabad
esodálkozni, hogy az emberek nem
tudnak adót fizetni. Nem az adófizetők
az okai és nem is a pénzügyminiszter,
hanem az a rövidlátó politika, mely
már tíz év előtt vakon handabandázott
és azt hitte, hogy a lakosság, az ország
gazdagsága kimeríthetetlen. Mert
nem elég arra hivatkozni, hogy a kri-
zis általános európai jelenség és a
romániai válság csak függvénye, kö-
vetkezménye az európai viszonyoknak.
A krízisnek is vannak fokozatai és ha
a gyorsan változó kormányok évek
előtt felkészültek volna a ma esemé-
nyekre, a válságot magát ugyan nem
kerülthették volna el, de ennek eny-
hébb lefolyását mindenesetre biztosít-
hatták volna. Itt és ebben van a hiba,
melynek kárát látjuk ma mindnyájan
Romániának még mindig mérhetően
kínesei állanak rendelkezésére. Eb-

ben a tekintetben tehát előnyben van
sok más országgal szemben. Ezeknek
a kincseknek birtokában a kormány-
nak módot kell keresni, hogy másként
találjon fedezetet a költségvetési
hiány fedezésére, mint az adók behaj-

**A bánági nyugdíjasok kongresszusa
a nyugdíjpénztár vezetésében részt
kért a nyugdíjasok számára is**

Az erdélyi nyugdíjasok kolozsvári kongresszusa után most a bánági nyugdíjasok tartottak Temesvárott nagygyűlést, amelyen mintegy hatszáz nyugdíjas vett részt. A nagygyűlést Vuia Sándor nyugalmazott vasutigazgató nyitotta meg, majd Pop Valér volt zsilvölgyi kormánybiztos, az erdélyi nyugdíj-szövetség elnöke vette át az elnöklést és a tömörülés szükségességét hangoztatta. Felszólította a nyugdíjasokat, lépjenek be tömegesen a nyugdíjas kartellbe, hogy ilyen módon csatlakozhassanak erdélyi társaikhoz. Brebera Vencel dr. a nyugdíjasok sérelmeit részletezte, amelyet eleinte csak osztálysérelemnek tekintettek, de amely tizenkét év alatt társadalmi sérelemmé nőtt. A kartell munkaprogramját vázolta. A gyűlés Pop Valér kiegészítéssel tudomásul vette a programot és kimondotta a kartell megalakítását.

Ruja Sándor indítványozta, hogy a nyugdíjpénztárt függetlenítsék a kormány befolyása alól és önkormányzatot sürgetett a nyugdíjpénztár részére. Pop Valér kifejtette, hogy a kolozsvári kon-

tasával, mert ez a mód nem vezetne eredményre. A nines még nagyobb ur, aint a muszáj. Ha mégis ez a muszáj kerekednék felül minden áron, félt, hogy a jövő évben nem lesz kire adót kivetni.

Ezután rátértek a tisztikar megválasztására. Stumpfoll Ede volt ipariskolai igazgató rámutatott arra, hogy a katonai nyugdíjasok még nem döntöttek a kartellhez való csatlakozás ügyében és azért ajánlotta, hogy a vezetőséget csak ideiglenesnek tekintsék. A gyűlés az indítványt elfogadta és megválasztotta a vezetőséget, amely a következők: társelnökök: Vuia Sándor és Brebera Vencel dr., titkár Biró József, jegyzők Welmann Rezső nyugalmazott tanár és Polgár Arnold, pénztáros Tompa Antal, ellenőrök: Oberst Béla és Faragó Jakab. Választmányi tagok: Stumpfoll Ede, Chirilovici Pál, Grabler Árpád, Borbély György, Fritye Gyula, Német Károly, Totter Gyula, Notny János, Szollár Lőrinc, Pétermann Mihály, Carabas Péter, Winkle József, pöttagok Alexi Lajos, Elek Péter, Dénes Lajos, Bálint József és Damian János.

Carabas Tamás lugosi nyugdíjas a szörénymegyei nyugdíjasok csatlakozását jelentette be, amit a gyűlés lelkesedéssel tudomásul vett.

**Felavatták
ünnepélyesen az új görög
keleti roman diákonust**

Temesvárott vasárnap avattak első ízben görög keleti diákonust. Az új diákonus Boesianu Sándor, id. Boesianu Sándor nyugalmazott tisztviselő fia és Francu Ádám adóhivatali főnök veje. A gyárvárosi görög keleti katedrális ebből az alkalomból zsufolásig telt meg közönséggel, amelynek sorában ott voltak Temesvár előkelő társadalmának tagjai. A felavatási szertartást Tiucera Patrik dr. főesperes végezte Golumba Traján, Imbroane János és Traján lelkészek segítségével. Tiucera Patrik dr. beszéde után Boesianu Sándor diákonus mondott köszönetet a felavatásért, majd megtartotta első prédikációját. A Banatul énekkar Dragoi Szabin vezénylete alatt egyházi dalokat adott elő. Istentisztelet után a sörgyári vendéglőben összejövetel volt, amelyen a megjelentek Boesianu Sándor diákonus iránti rokonszenvüknek adtak kifejezést. Az erzsébetvárosi görög keleti egyházi énekkar, amelynek Boesianu Sándor a karnagya, dalokat adott elő, majd Imbroane János józsefvárosi görög keleti plébános üdvözölte Boesianu Sándort és nejét, születté Francu Mariorát és azokról a feladatokról beszélt, amelyek a hitélet terén a diákonusra és a diákonusnóra várnak. Mercea Viktor dr. mint a Banatul énekkar elnöke, üdvözölte Boesianu Sándort. Délben egy óraker Francu Ádám adóhivatali főnök házában ebéd volt, amelyen a családtagok és a lelkeszség vettek részt.

Divat kabátkelmék .....158 leittől
Crepe de chine .....140 leittől
Divatflanell ..... 36 leittől
Tenniszflanell I-a ..... 22 leittől
Férfiszövet (angol).....198 leittől
Jó mosóvászon .....235 leittől

gresszus határozatának megfelelően követelmény fogják a színekurák megszüntetését és az adminisztráció egyszerűsítését olyképpen, hogy a nyugdíjpénztár vezetésében a nyugdíjasok is résztvehessenek.

Végül Pop Valér indítványára üdvözölő táviratot intéztek Károly királyhoz, Jorga miniszterelnökhöz, valamint Argetoianu belügyminiszterhez és ezzel a gyűlés véget ért.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelent: Elénkülö északi légáramlással további hűvös időjárás várható esapadék nélkül.

— **Mária özevgy anyakirálynő születésnapja** Mária anyakirálynő október 29-én üli meg születésnapját Balciban. Az ünnepélyen résztvesznek az anyakirálynő összes gyermekei, akik Károly királlyal együtt a balcei kastélyba utaznak.

— **A táblai főelnök nejeének kiténtetése.** A közegészségügyi miniszter Marta Herminát, Marta Sándor dr. temesvári táblai főelnök nejét, a Vörös Kereszt Egyesület temesvári elnöknőjét, a közegészségügyi érdemkereszt első osztályával tüntette ki.

— **A városi könyvtár működésének ellenőrzésére kiküldött polgári bizottság** tegnap este tartotta meg első ülését a városháza nagytermében. Gredinariu Emil kultúr tanácsos megnyitó szavai után Milos Romulus könyvtárigazgató tette meg jelentését a könyvtár állományáról és forgalmáról. A tanácskozás során felmerült a kívánság a város tegyen meg minden lehető arra nézve, hogy a könyvtár végre megfelelő helyiséget kapjon.

— **Jakabffy Elemér lesz a lugosi Magyar Párt elnöke.** Tavalay az ősz elején súlyos helyzetbe került a Magyar Párt lugosi tagozata. Az elnökség lemondása után azok, akik a magyarság ügyét szívükön hordják, Nikolits Dánielt kérték fel a tagozat vezetésére. Nikolits Dániel nem tért ki a felszólítás elől, kijelentette azonban, hogy az elnöki tisztséget csak egy évre vállalja. Az év letelt és Nikolits most a párttagozat tudomására hozta, az elnöki tisztségről lemond. Az intézőbizottság erre külön bizottságot küldött ki, amely a tisztújító közgyűlés összehívására és a jelölések megejtésére kapott megbízást. A bizottság elhatározta, hogy az elnöki tisztségre Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselőt kéri fel. Jakabffy Elemér kijelentette, hogy vállalja az elnökséget, ha a közgyűlés bizalma feléje fordul. A megüresedett titkári állásra Branstetter Józsefet jelölték, akinek ügybuzgósága ismeretes. A bizottság ilyen értelmű javaslatot tesz a közgyűlésnek, amelyet október 25-én vasárnapra hívtak egybe.

Louvre

— **Metzger Márton dr. ünneplése.** A Temesvári Dalkör szerenádót adott vednökének, a prépostá ki-nevezett Metzger Márton dr. józsefvárosi esperesplébánosnak tiszteletére. Szerenád után Braun Dezső karnagy és ügyvezető elnök üdvözölte a prépostot, aki meghatva mondott köszönetet. Vasárnap délelőtt a józsefvárosi egyházköz-ség tanácsa kereste föl Metzger Márton dr. prépostot, akihez Stachler Ádám hitközségi elnök intézett lelkes üdvözölő szavakat.

CAPITOL-MOZI:
Október 20, 21, 22.
APOLLO-MOZI:
Október 24, 25, 26.
DOINA-MOZI:
Október 20.

Szerelem parancsra
Kiváló német beszélővígjáték.
Főszereplők:
Johannes Riemann, Olga Tschechowa, Hans Junkermann, Tala Birrell.
Filmcentrala, Timisoara.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 óraker. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 óraker.
Doina-Moziban fél 9 óraker.

Jön! Jön!
A nagy attrakció
A főszerepben: Richard Tauber

— Duca külföldre utazott. Duca, a liberálisok vezére, külföldre való utazása közben Temesvárot is átutazott néhány órány keresztl a városban tartózkodott. Duca és felesége Imroane Avram dr. társaságában érkezett meg a józsefvárosi állomásra, ahol a temesvári liberálispart vezetője fogadta. Duca Párisba, Londonba, majd Rómába megy, ahol felrissiti a liberálisok külföldi kapcsolatait és tanácskozásokat folytat a külföldi pénzeszoportokkal.

— Szük a gyárvárosi hetipiac. A gyárvárosi kereskedők egy része már hónapok előtt mozgalmat indított az iránt, hogy a város a gyárvárosi piac egy részét helyezze át az ugynevezett plébániaszigetre. A kereskedők egy másik része ellenben ellenzi ezt és ezek tegnap délelben Winkler Ferenc dr. ügyvéd vezetésével küldöttségileg azt kérték Grofsorean Kornél dr. főpolgármestertől, hogy a város hagyja a piacot mostani helyén, de nagyobbítsa azt meg. Ezt úgy lehet szerintük elérni, hogy a város megvenné a Weisz-féle házat, amelynek lebontásása után a piacter kellően megnagyobbodna. Grofsorean Kornél dr. főpolgármester kijelentette, hogy ezt a tervet rokonszenvvel fogadja, azonban keresztlvitele nehéz, mivel a városnak jelenleg házvételre pénze nincsen. Egyébként az ügygel az ideiglenes bizottság a legközelebb foglalkozik.

— Nyugalmazott ezredes halála. Stampf Frigyes, nyugalmazott temesvári ezredes, hatvannyolc éves korában meghalt. Résztvett a világháboruban, ahonnan több kitüntetéssel tért vissza. Az impérium változás után rövid időn keresztl a román hadseregben is szolgált, majd nyugalomba vonult. Temetése ma délután három órakor lesz a józsefvárosi temető kápolnájából.

— Czelnai Eszter előadása a városi tanásteremben nem olyan nagyszámú közönség jelenlétében folyt le, amint azt az előadás megérdemelte volna. Czelnai Eszter jóformán minden családot érdeklő előadásában a diétás élelmiszerekről értekezett és reámutatott ennek nagy jelentőségére.

Eredményesebb munkára buzdítják az adóbeszedőket. A pénzügyminiszter újabb körrendeletben hívta föl a pénzügyigazgatóságok figyelmét a nagy adóhátralékokra. Utasítja őket, intézkedjenek az adóbeszedés hatásosabbá tételéről, nehogy az év végén tulságos nagy adóhátralékok maradjanak vissza.

— A kolozsvári mentősorsjegyek huzása. A kolozsvári mentők sorsjátékának vasárnapi huzásán a 100.000 leies nyereeményt a 127.365. számú sorsjegy nyerte, melynek tulajdonosa Lovász Ödön gyergyószentmiklósi népezénész. Az 50.000 leit a 32.990. számú sorsjegy nyerte. Tulajdonosa Bucur Miklós kolozsvári börgvári munkás. Ervenként 10.000 leit nyertek a 27344, 28470, 41838 és 136499. számú sorsjegyek. 500 leit nyertek: 5189 6117 6838 7174 7753 11263 12173 27493 28031 30233 33860 39646 40408 42177 43043 44832 46663 47555 50677 52069 54635 59836 60238 62926 63396 74699 77227 94159 95726 95818 96182 96650 97558 100008 104133 106783 110737 115507 119263 122256 128482 124981 133479 137579 140728 143131 145561 146555 149257. Ezenkívül több háromszáz leies nyereeményt is kihuztak.

— Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

— Harangszentelés a Krizsán-telepen. Megható ünnepség keretében szentelte fel Schild János gyárvárosi káplán a Krizsán-telepi temető lélekharangját. A szertartás előtt Borozna Erzsébet magyar nyelven, mise után pedig Beamki Elza német nyelven köszöntötték a lelkészt, aki további áldozatkészre buzdította a híveket. A felszentelt harangot Csernik József és neje ajándékozták a Krizsán-telepnek.

— Amikor részeg soffőr ül a volánánál. A Buziási-uton a Vörös-csárda közelében súlyos autószerencsétlenség történt. A végvári autóbuzs, amely lakodalmasokat szállított, belerohant Vajda Lajos és Társa temesvári butorszállító cég egyik megrakott kocsiába. A kocsit elé fogott hat ló közül az egyik azonnal kimult, míg három ló tört tagokkal került ki a szerencsétlenségből. Az autóbuzsban Baldu Paj soffőron kívül, aki részeg volt, még négy utas foglalt helyet. A soffőr orresont- és álkapocstörést szenvedett, az utasoknak azonban bajuk nem történt. A soffőrt a mentők a Bega-szanasatóriumba szállították. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében folytatja a vizsgálatot.

— Esküvő. Tóth Gyulai Mihály vasárnap tartotta esküvőjét a zombolyai katolikus plébániatemplomban Lucezó Máriával. Az egyházi szertartás után a meghívott vendégek családi körben ünnepelték az ifjú párt.

— Müegyetemi hallgató felöltötjét ellopták. Tegnap megjelent a rendőrségen Polefko Sándor józsefvárosi Bem-utca 14. szám alatt lakó müegyetemi hallgató és bejelentette, hogy ismeretlen egyén a piarista gimnázium folyósójáról ellopta a felöltötjét. Polefko az esti mentőkurzusokat látogaja és legutóbb a folyosón levő fogasra akasztotta a kabátját. Mire az órának vége volt, a kabátnak már csak hült helyét találta. Polefko a tettes nyomravezetőjének 500 lei jutalmat ajánlott fel.

Takács József
uriszabó
Budapest
IV., Városház-u. 16.

* FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHOZ. Felkérjük minden előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékokat mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

Köszönetnyilvánítás

Özvegy Altorjai Lévy Sándorné, szül. Kriván Emília úgy a maga, mint a rokonság nevében őszinte köszönetet mond azon bensőséges részvételért, amellyel férje

Altorjai Lévy Sándor

földbirtokos, a Margina Falepároló r. t. tisztviselője okt. 3-án történt elhalálása alkalmával felkeresték, valamint a sok koszorúért és virágért, amelyet drága halottja ravatalára helyeztek és végül mindazoknak, akik utolsó útjára kísérték.

Facset, 1931. október hó 19.

Megérkeztek

külföldi Kabátszövet
ujdonságaim

Dornhelm Jenő

Börze-u. 2.

— Bojinca Kornél jugoszláv kitüntetése. A legionistáknak legutóbb Belgrádban tartott kongresszusán, mint a romániai legionáriusok szövetségének alelnöke és a temesvári diszszad parancsnoka Bojinca Kornél temesvári ügyvéd is résztvett. Ez alkalommal a jugoszláv király előtt is megjelent, aki most a szerb királyi koronarend lovagkeresztjével tüntette ki. Hasonló kitüntetést kaptak még Delenu Viktor kolozsvári és Capetianu Titus temesvári ügyvédek is.

— Hirtelen halál. Savu Traján hatvanegy éves szecsnányi gazdát a szomszédok holtan találták a pincében. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öreg gazdálkodó halálát szívizéshűdés okozta.

— Tömeges házkutatások és letartóztatások. A temesvári állambiztonsági rendőrség a legutóbbi resicai munkásmozgalmal kapcsolatosan sorozatos házkutatásokat tartott. A rendőrség emberei éjszóna az ipari és gyári szervezetek Dózsa tér 12. számú házában levő helyiségét kutatták át, majd számos kommunista érzelmeiről ismeretes egyén lakásán tartottak házkutatásokat. A hatóságok ugyanis azon a nézetben vannak, hogy a resicai sztrájkmozgalmat Temesvárról irányították. A házkutatások után Baga Jánost, Friedmann Mátyás, Gruia Demeter, Scheibel Rezső, Nemes József, Kelemen József, Megyeri István és Biró Géza munkásokat őrizetbe vették.

— A magyar cselédleány rejtélyes eltűnése. Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Szemes Julia magyar cselédleány, aki Buteanu Miklós dr. szolgálatában állott, nyomtalanul eltűnt. Az első feltevés az volt, hogy a leány szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el. A nyomozás során azonban az a gyanu merült fel, hogy a leány esetleg gyilkosságnak esett áldozatul. Megállapították, hogy a leány az eltűnés napján este a gyárvárosi parkon keresztl, a Bega mentén igyekezett hazafelé. Nem lehetetlen, hogy a védtelen leányt a sötétben megtámadták és megölték. A rendőrség ebben az irányban megindította a nyomozást.

Illetéktelen hang támadása a Magyar Párt ellen

A Magyar Párt közli: A Temesvarer Zeitung szerkesztősége és tulajdonosa bejelentették a Magyar Párt bánsági központjának, hogy nem azonosítják magukat lapjuk felmondásban levő munkatársának, Orich Viktornak ama cikkével, amely a Temesvári Hírlapban jelent meg a Magyar Párt ellen.

A Magyar Párt Temesvár-erzsébetvárosi tagozata most tartott választmányi ülésén foglalkozott Pogány László ellen és a Temesvári Hírlap magyarellenes magatartásával, amelyet a legélesebben elítélt. Egyben határozatilag kimondotta, hogy a bánsági pártvezetőségnek Pogány László ellen kiadott határozatát teljes mértékben helyesli, azt egészében magáévá teszi és a bánsági pártvezetőség iránt változatlanul a legnagyobb bizalommal viseltetik. A tagozat csupán azt sajnálja, hogy a bánsági pártközpont nem korábban lépett már fel Pogány László garázdálkodásai ellen.

— Hadseregfelügyelők értekezlete. Bukarestből jelentik, hogy tegnap délután a hadügyminiszteriumban Miklós herceg elnökle alatt az összes hadseregfelügyelők értekezletet tartottak. Az értekezleten a jövő hónapban a parlament elé kerülő katonai törvényjavaslatokat vitatták meg.

Mozi

Szerelmem

parancsra

A Capitol-mozi új hangosfilmje

A Capitol moziban bemutatásra kerülő film egyszerű vigjáték, amely kitűnő helyzetkomikummal, szellemes és találó humorral van tele. A film-vigjáték amellett, hogy a hatást a parbeszédre építették, optikailag is tökéletes. A főszereplő Johannes Riemann egyszerű humorral egy követéségi titkárt alakít, aki szerelmes a főnöke feleségébe. A fiatal követéségi titkár azonban azt a parancsot kapja, hogy udvaroljon a hadügyminiszter feleségének és az asszony által esikarja ki a hadügyminiszter aláírását egy diplomáciailag fontos szerződés érdekében. Ami aztán a humoros jelenetek sorozata után sikerül is a követéségi titkárnak. Riemann mellett Olga Tschchova, Arnold Korf, Hans Junkermann és Birel Tala nyújtanak pompás alakításokat.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Szerelmem parancsra. (Beszélő film.)
Erzsébetvárosi Doina mozi: Szerelmem parancsra. (Beszélő film.)
Forum mozi: Az erdszleány. (Beszélő film.)
Gyárvárosi Apolló mozi: A muzikus Jantó. (Hangos film.)

Botránnyok, durvaságok és sebesülések tarkították a meglepetésekben bővelkedő bajnoki fordulót

Rádió

Kedd, (Október 20.) Bukarest, 1 óra: Gramofonzené, 1 óra 50: Gramofonzené, 6 óra: Román és könnyű zene, 7 óra 10: Zenekari hangverseny, 8 óra 40: Gramofonzené, 9 óra: A rádiózenekar hangversenye, 9 óra 45: Etdonne hangversenye, 10 óra 15: A rádiózenekar szórakoztató zenéje, Budapest, 10 óra 15: Gramofonzené, 1 óra 30: Hírek, 10 óra 45: A gramofonzené folytatása, 1 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból, 1 óra 5: Zenekari hangverseny Thury Janna (ének) és Németh Anna (zongor) közreműködésével, 1 óra 25: Hírek, 1 óra 35: A hangverseny folytatása, 3 óra 45: Árfolyamhírek, 4 óra 30: Tündérvásár meseéjszaka, 5 óra 45: Hírek, 6 óra: Helys magyarság, magyar helyesírás, Halász Gyula előadása, 6 óra 30: Keringők, Berend Szalónzenekar előadásában, 8 óra: Régi dalok, versek, Kuplák, Bánoczy Dezső előadásában, 8 óra 30: Wagner: Lohengrin című operájának közvetítése a budapesti operaházból, Az előadás után Radies Jóska és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkiút szállóban, Bécs, 12 óra 30: Zenekari hangverseny, 1 óra 40: Gramofonzené, 2 óra 10: Gramofonzené, 6 óra: Szórakoztató zene, 8 óra 40: Népdalok, 9 óra 40: Szimfonikus hangverseny, 10 óra 50: Zenekari hangverseny, Belgrád, 12 óra: Gramofonzené, 1 óra 50: Zenekari hangverseny, 5 óra: Gramofonzené, 6 óra: Fuvola hangverseny, 6 óra 30: Nemzeti dalok, 9 óra: Népdalok, 1 óra 50: Szórakoztató zene, Langenberg, 9 óra: Nyitányok és ábrándok Milánó, 8 óra 15: Könnyű zene, 8 óra 45: Gramofonzené, 10 óra: Szimfonikus hangverseny, Prága, 8 óra 20: Cseh katonadalok, 9 óra: Zenekari hangverseny, 11 óra 20: Kávéház zene, Róma, 6 óra 30: Délutáni hangverseny, 9 óra 10: Gramofonzené, 10 óra: Szórakoztató zene, Strassburg, 9 óra: Gramofonzené, 9 óra 45: Gramofonzené, 10 óra 30: Zenekari hangverseny, Varsó, 8 óra 35: Gramofonzené, 9 óra 15: Könnyű zene dalokkal, 12 óra: Táncczene.

Szerda, (Október 21.) Bukarest, 1 óra: Gramofonzené, 1 óra 50: Gramofonzené, 6 óra: A rádiózenekar hangversenye, 7 óra 10: Zenekari hangverseny, 8 óra 40: Gramofonzené, 9 óra: Hegedűhangverseny, 10 óra 15: Cselló hangverseny, Budapest, 10 óra 15: A második ligatervégyalogezred zenekarának hangversenye, 10 óra 30: Hírek, 10 óra 45: A hangverseny folytatása, 1 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból, 1 óra 5: Szalónzenekari hangverseny, 1 óra 25: Hírek, 1 óra 35: A hangverseny folytatása, 3 óra 45: Árfolyamhírek, 5 óra: Divatsevegés, Dr. Cséllényi Pálné előadása, 5 óra 45: Hírek, 6 óra: Régi derűs szokások, illemszabályok, Ifj. Gonda Béla előadása, 6 óra 30: Radosné-Book Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzenekar kísérettel, 7 óra 50: Tárogató-est, Közreműködik Szende Ferenc (ének), Kárpáthy Sándor (gordonka) és Lugossy István (tárogató) közreműködésével, 9 óra: Kamarazene-est, Közreműködik Maróthy-Sefesik Magda (ének) és a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes, 10 óra 50: A Fejes-szalónzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével, Bécs, 12 óra 30: Zenekari hangverseny, 1 óra 40: Gramofonzené, 2 óra 10: Gramofonzené, 6 óra: Délutáni hangverseny, 8 óra 45: Gitárzene.

A vasárnapi bajnoki forduló mindkét osztályban meglepetéseket hozott. Az első osztály legnagyobb meglepetése a Kadima 3:0 arányú győzelme volt a TAC felett, akinek egyik játékosa megsebesült. Murgu bíró a botránnyokkal és durvasággal tarkított mérkőzést három perccel előbb fejezte be. Meglepetésszámba megy az UDR—Kinizsi bajnoki mérkőzés eredménye is. A Kinizsi lelkesedése az utolsó percig veszélyeztette az országos bajnok, az UDR két pontját. A mérkőzést az UDR erős küzdelem után 3:2 (2:1) arányban nyerte meg.

A Ripensia—TMTE dijmérkőzésen a temesvári munkások gyenge játékot mutattak. A Ripensia csapata végül is 5:1 (2:0) arányban fölényesen győzött.

A második osztály.

Bajnoki fordulóban a két zombolyai csapatnak jó napja volt. A ZsSE 2:1 arányban legyőzte a második osztály bajnokjelöltjét, az Electrica csapatát. A második féldőben súlyos szerencsétlenség is történt, mert a zombolyai Peri hatalmas szabadrugása homlokra talált az Electrica Ross I. nevű játékosát, aki a pályán összeesett és agrázkodást szenvedett. A Hertha változatos küzdelem után 1:0 (0:0) arányban győzött a Freidorf csapata ellen. A Vulturii-Dácia bajnoki mérkőzés a rónáciak 6:0 (0:0) arányú fölényes győzelmével végződött. A Fratelia—Patria bajnoki küzdelemből a Fratelia csapata került ki 3:2 (1:0) arányban győztesen. A Vlad-esoport eredményei a következők: Venus—Unirea 2:1 (2:0), Amatőr—Unió 2:2 (2:0).

A futballigák közötti

kupamérkőzések döntőjét

Bukarestben játszották le, ahol a Déli liga (Bukarest) az Északi liga (Kolozsvár, Nagyvárad) csapatával küzdött. A mérkőzést 1:0 arányban az Északi liga nyerte meg. Tabac, a kolozsvári Universitatea temesvári származású játékos, olyan szerencsétlenül esett össze Klein bukaresti háttérrel, hogy lábtörést szenvedett.

Az IOGT csapata

vasárnap a TMTE-pincérek csapata ellen játszott, amelyet 5:1 (2:0) arányban győzött le. Az IOGT csapata Kunst (4) és Cioca góljaival könnyen győzött a széteső játékot mutató pincérek ellen.

Lugoson

az LMTE bajnoki mérkőzést játszott a Germania csapatával. A meccset szép küzdelem után a lugosi munkások 1:0 arányban megnyerték. Az egyetlen gól Demian érdeme. A Facsádi SC—karánbesi Inante bajnoki mérkőzést a facsádiak 4:1 (2:0) arányban megnyerték. A lugosi Vulturii és a nándorhegyi Ferdinand csapatok mérkőzéséből a lugosiak 4:0 (2:0) arányban kerültek ki győztesen. LMTE II—Germania II 2:0 (1:0).

Aradon

teljes bajnoki forduló volt, amelynek megjelölése az Olimpia 3:1 (1:1) arányú győzelme az AMTE ellen. A Glória—AAC derbimérkőzés győztese a Glória lett, amely 2:0 (2:0) arányban verte az AAC csapatát. Az ATE pompás esatőrjátékkal 6:0 arányban lehengerelte a Tricolor csapatát. A Transilvânia—Unirea bajnoki mérkő-

zést a Transilvânia 3:2 (1:1) arányban nyerte meg.

Nagyváradon

a Crisana—Törökvs barátságos mérkőzést játszották le, amely 2:2 arányban döntetlenül végződött.

Budapesten

a Ferencváros—Nemzeti bajnoki mérkőzés volt a ligabajnokság meglepetése. A Ferencváros szenzációsan játszó halvesora révén 7:0 arányban lehengerelte a Nemzetit. A Hungária—Vasas bajnoki mérkőzés egyenrangú ellenfelek küzdelmét mutatta, amely a Hungária 4:2 arányú győzelmét hozta. A Kispest—III. kerület csapatainak küzdelméből nagy meglepetésre a Kis-

pest került ki 3:1 (2:1) arányban győztesen. Kaposvárott a Sabaria 3:1 verte a Somogy csapatát és ezzel megszerezte 11-6 pontjait.

Debrecenben

a nagyváradi NAC játszott revánsmérkőzést a Bocskaival, amely 2:1 arányban verte a nagyváradiakat.

Belgrádban

az Újpest csapata szép játék után 3:1 arányban győzte le a belgrádi Jugoszlávia csapatát. A Budai II csapata

Pozsonyban

vendégseregelt a Bratislava ellen, melytől 4:1 arányban vereséget szenvedett.

— A feketeszesz legújabb foglyai. Néhány heti szélesend után a feketeszesz-ügyben újabb fordulat történt, amely ismét három letartóztatáshoz vezetett. A nagyváradi vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte Fellner Józsefet s Gutfried Emánuel, a nagyváradi Egyesült Likörgyárak két igazgatóját, valamint János János pénzügyigazgatósági tisztviselőt. Jánosy ellen az a gyanu merült fel, hogy mint kürtösi adótsízt szeszbarékaát adott ki, amelyeknek darabjéért 30—40 ezer leit kapott. A feketeszesz-szállítványokat ezeknek a szeszbaréaknak alapján szállították Nagyváradra az Egyesült Likörgyárba, ahol Fellner és Gutfried igazgatóknak is tudomásuk

volt ezekről a szállítványokról. A nagyváradi törvényszéki vádtaács a letartóztatásokat jóváhagyta. A letartóztatottak felfolyamodást jelentettek be a vádtaács határozata ellen a temesvári táblához, amelynek döntéséig fogva maradnak.

— Irodalmi előadások. A Magyar Leányegylet a heti irodalmi előadását pénteken október 23-án este hét órakor tartják az egyesületnek a Magyar Házban lévő helyiségében. Ez alkalommal Mertz Károly pürista gimnáziumi tanár Berzsényi Dániel és Kölesey Ferenc irodalmi munkásságáról fog beszélni.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

HALLATLAN

OLCSÓ

Férfi

190

leittől

Női

130

leittől

Gyermek

60

leittől kezdve!

CIPÓK

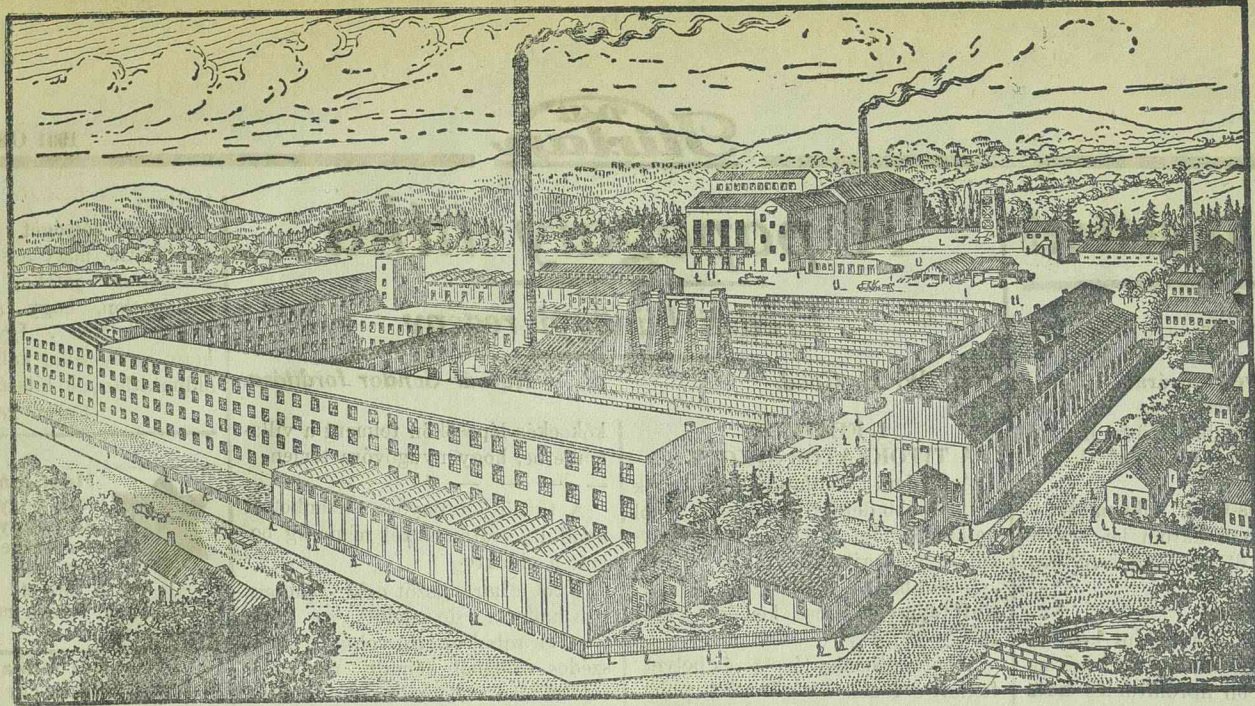
Egy cipőgyár likvidálása következtében sok ezer pár elsőrendű minőségű cipő kerül mélyen áron alul eladásra

Csak rövid ideig!

BANAT

cipőüzlet, Temesvár Józsefváros, Bul. Carol (Hunyadi-ut) No. 13. (a Thomas cukrászda mellett).

Megtekintés vételkényszer nélkül!

Scherg Vilmos és Társai R. T.

brassói posztó- és divatárugyarak ajánlják mérsékelt árak mellett elsőrangú gyártmányaikat uri- és női divatszövetekben, melyek legfinomabb és kifogástalan kivitelük folytán vetekednek minden tekintetben a külföld legjobb gyártmányaival

Nagyban és kicsinybeni eladás:

Temesvár, Strada Alba Iulia (Rezső-utca, Mühlével szemben)

Közgazdaság

A Resica-művek igazgatósága az államtól előleget kapott hatalmas követelésére és ezzel megkezdte a munkások hátralékos bérének kifizetését

Resicán, ahol még nyolc-tíz nap előtt izzó hangulat uralkodott, a kedélyek némileg lecsendesedtek. A munkások augusztus óta nem kapták meg a bérüket és ez a körülmény megbénította a város egész gazdasági életét. Resicán, Boksánban, Aninán, Oravicán és a Resica-művek más telepein, a kereskedelem, az ipar, a mezőgazdaság mind a munkásokból él és ha ezeknek nincsen pénzüik, akkor senkinek sincsen. A múlt héten a munkások küldöttségének bukaresti tárgyalásai után a Resica-művek igazgatósága az államtól a többszáz milliós követelésre kapott husz millió lei előleget, amelyet nyomban kifizettek a különböző gyárak és bányák munkásai között. A munkások megkapták az augusztusi bért és valami előleget a szeptemberi járandóságra is. Bukarestből érkezett jelentés alapján közölhetjük, hogy a Resica-művek igazgatósága ma az államtól újabb husz millió leit kap, amellyel fizeti a munkások szeptemberi béréit. Ha valami pénz még marad, úgy azt az október 15-én esedékessé vált harmadik havi bérre adják ki előlegül. A Resica-mű-

vek igazgatósága reméli, hogy a jövő héten — amint azt kilátásba is helyezték — újabb husz millió leit kap az államvasutaktól és akkor kifizetheti a munkások minden bérhátralékát.

A Resica-művek életében különben érdekes fordulat állott be. Az utóbbi években az angol Wickers-művek mindinkább elhidegült a vállalat iránt s összekötéseit egyre leépítette vele. Ugyilátszik, hogy a Wickers-művek igazgatósága most megváltóztatta álláspontját, mert Aussenitt Miklós adminisztrátor deleguá útján kétszázhatvanégy millió lei értékű Resica-részvényt vásárolt. Beavattottak úgy tudják, hogy a Wickers-művek részvényvásárlása Veith Béla volt igazgató-elnök befolyására történt, akinek január elsejétől kezdve ismét vezető szava lesz a Resica-művek körül. Azok, akik ennek a hatalmas gyárvállalatnak sorsát a szívéükön viselik, örömmel látnák ezt, mert — emlékezetes — Veith Béla nemcsak ahhoz értett, hogy reprezentáljon, hanem ahhoz is, hogy a Resica-művek számára külföldi piacot szerezzen, ami lehe-

tővé tette a vállalat virágzását. Erre a virágzásra a mai nehéz gazdasági viszonyok között fokozott mértékben van szükség.

Temesvárott levő gyárak száma. A munkátlank segélyezésének kérdésével kapcsolatban az utóbbi időben arról írtak, hogy Temesvárott 400 gyár működik. Erre vonatkozólag meg lehet állapítani, hogy Temesvárott a legjobb időkben sem működött az említett számnak a fele sem. Ha azt az elvet vesszük alapul, hogy csak azon ipari vállalat használhatja joggal a gyár elnevezést, amely legalább 20 munkást foglalkoztat, megállapítható, hogy Temesvárott 74 gyári vállalat működik. De még ez a szám sem egészen pontos, mivel az alábbi kimutatásban az alkalmazottak számában az illető vállalat tisztviselői is bentfoglaltanak, tehát nem csupán a munkások. Az alkalmazottak száma szerint eme 74 gyári vállalat a következőképpen oszlik meg: 20-tól 50 alkalmazottig 43 gyár, 51-től 100 alkalmazottig 15 gyár, 101-től 200 alkalmazottig 12 gyár, 201-től 300 alkalmazottig 1 gyár, 301-től 400 alkalmazottig 1 gyár, 500-tól 600 alkalmazottig 1 gyár, és 1000 alkalmazotton feül 1 gyár, összesen 74 gyár.

A gabonaprémiumok kifizetése. A bányásági gabonaprémium rendszertelen kifizetése miatt bizottság utazott néhány nappal ezelőtt Bukarestbe. A bizottság elérte, hogy a kifizetéseket még ezen a héten megkezdik. Egyelőre hat millió leit fizetnek ki Bukarestben prémium gyanánt a bányásági érdekeltek számára, további nyolc millió leit pedig két héten belül fizetnek ki.

A temesvári robbanászerraktár. Az utóbbi időben arról volt szó, hogy a temesvári robbanászerraktárt, amely jelenleg a hadsereg tulajdonát képező épületben van, felakoltatják, ami a raktár megszűnését jelentette volna. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közbenjárása folytán a hadügyminisztérium arról értesítette a kamarát, hogy a katonai épület jelzett célra való használatának határidejét 1932. évi április hó elsejéig meghosszabbította.

A mezőgazdaság sérelmei. Az agrárszindikátusok vezetői tegnap délelőtt Bukarestben megbeszélésre jöttek össze. A felszólalók vázolták azt a kétségbeesítő helyzetet, amelyben a mezőgazdaság van és rámutattak azokra a veszélyekre, amelyek emiatt az ország egész gazdaságát fenyegetik. Határozati javaslatot hoztak, amelyben ki mondják, hogy a mezőgazdasági sérelmeket memorandumba foglalják és azt a kormány elé terjesztik.

Braïlai terményárak. Elsősztályu buza 285, másodosztályu 265, harmadosztályu 250, gyenge buza 190—200, rozsos inza 210, rozs 190, nyírott árpa 250—255, elsősztályu ára 215, másodosztályu 210, lófogú tengeri 135, egyéb minőségű tengeri 150, bab 240, munteniabab 280—285, kérekszemű bab 300, köles 190, borsó 430—440, napraforgó 242.50 lei.

Gabonárák magánárfolyama. Buza hetvenkilenc kilógramos 235—240 lei, új tengeri 160 lei, zab 270 lei, takarmány árpa 240—250 lei, sörárpa 290—300 lei, burgonya 160 lei százkilönkint. Lucernamag 17 és lóheremag 27 lei kilönkint. Az irányzat a búzában üzletellen.

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovásban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és vegyes rovásban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.
Józsefvárosban: March-trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Rikkancsok magas jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban (2001)

Kifutólány amonnalra kerestetik: „La Femme Chic” Divatszalon, Belváros, Jenőherceg-utca 12. (2624)

Felvétetik bieleklivel kifutó és pénzbeszedő. Fratelia X. u. 10 sz. (2626)

Allást keres

Francia nyelv és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Adás-vétel

Antik fehérenmü szekrény jókarban megvételre kerestetik. Ajánlatok „Olcsó” eligére a kiadóba (2611)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 leitől, szőnyöaszobák 5500 leitől, valamint egyes butorderabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárváros, 2. villamos végállomás. Éjszakai Építődvar-utca.

Belváros központjában jól jövedelmező szép bérházam eladó. Cim a kiadóban. (2623)

Silskin-bunda vadonat új prima minőség jutányosan eladó: Belváros, Hunyadi-utca 8. I. em jobbra. (2629)

Fókabunda (majdnem új) közepes nagyság 5000 leiert eladó. Braun Klári Szőrmesza-lon IV., Bonnáz-u. 12. II. em. (2627)

A papagály titka

Eredeti büntügyi regény

Irta: W. H. Good.

Huszár Sándor fordítása.

I. FEJEZET.

A TITOKZATOS SIKOLY...

A londoni Scotland Yard egyik legkiválóbb detektívje; Harry Wool halkán kopogtatott Joyce detektív-főfelügyelő ajtaján.

— Szabad! — hallatszott a detektív-főfelügyelő éreces, kemény hangja.

Wool a szobába lépett és helyet foglalt a főnök asztala előtti puha ölü karosszékben.

— Nos, mi az ujság: — kérdezte Joyce mosolyba szépiült arccal.

Wool fáradtan válaszolt:

— Szabadságot kérek főnök ur.

— Szabadságot? Talán valamilyen bűnügyben akar magánnyomozást végezni?

— Ördögök! Pihenni akarok.

Joyce nem éppen értelmes arccal nézett Woolra.

— My friend, maga kedélyeskedik. Most akar szabadságot, amikor a Manhattan bankbetörőit nyomozzuk?

— Kérem, a Manhattan bank betörőjét nyomozzák tovább és sok sikert kívánok. Engemet a három törös letét annyira kimerített, hogy hat heti pihenő oly életszükséglettem, mint a csecsemőnek az anyatej.

Valóban: a detektív rossz bőrben volt. A foglalkozásával járó lázas, izgalmas, pihenéstelen munka alaposan megviselte. A fáradtság fekete karikákat rajzolt a szeméi köré és megereszkedett idegei az arcizmait szüntelen táncban tartották.

— All right. Hol fogja a szabadságidejét tölteni?

— Sajnos, nem a Rivierán, — válaszolta mosolyogva Wool. — A gyártelepektől távol, a Wellington streeten béreltem ki egy kis villát. A villa elhagyatott, esendes és gyönyörű virágoskertje van. Magammal viszem a könyveimet és hat héten keresztül egyebet nem teszek, mint olvasok, pihenek és tejet iszom.

— All right. Tehát viszontlátásra hat hét múlva. Sajnálom, hogy nem maga veszi kezébe a Manhattan ügyet, mert ez a betörés oly rejtélyes, hogy a megoldása a legszébb feladat egy izmos tehetségű detektív részére.

— Tölem kirabolhatják a Bank of England-et is, nem akarok tudni semmiféle büntényről. God by.

— God by.

Elbucuszták. Néhány perc múlva a detektív kis sportautóján a Wellington street felé robotott.

Az éjszaka enyhületében az orgonavirágzás édeskés illata terjengett. A hold udvara ragyogott az ezüstös tisztaságtól és a csillagok fénye — ahogy vibrálón a kert virágaira hullott, — a szirmokon elterült és összeolvadt a virágillatokkal.

Wool gondolatlanul sétált a kert orgonabokrokkal szegélyezett utain. A végtelen, megnyugtató csendben gyönyörködve élvezte a néma éjszaka csillagos és virágillatos szépségeit.

Meleg tekintettel megegyeszer magába ölelte a kertet, azután a vörös,

kökökás lépesökön felment a villa-épületbe, hogy nyugovóra térjen.

A távoli toronyóra tizenkettőt kondult, azután ismét némaság borult a vidékre.

Wool a harangszót már félálomban hallotta, de mielőtt az álom teljesen rabul ejtette volna, a szomszédos szobából rémült, rikácsoló, velőtrázóan borzalmas sikoltás hangzott.

Wool kiugrott az ágyból. Éjjeliszekrényének fiókjából kivette a revolverét és óvatosan előrehajolt. A szomszéd szobába nyitott. A villany kapcsolója közvetlenül az ajtó mellett volt és a detektív egyetlen mozdulatára vakító fény ömlött végig a szobán.

— Ki van itt? — kérdezte a detektív. Revolverét jól megszorivva maga előtt tartotta és előre lépett. Tekintete egy pillanat ezredrésze alatt magába ölelte a szoba képét.

A szobában nem volt senki! Wool azt hitte, hogy a szeme káprázik.

— Lehetetlen, — dörmögte maga elé. — A sikolyt tisztán hallottam. Ebből a szobából hangzott.

A detektív pontos rendszerrel valló alaposítással átkutatta a szobát, önmagának megnyugtatósára a villa többi szobáit is végigvizsgálta, azonban vizsgálata nem járt eredményel.

— Érthetetlen, — dünyögött. — Ez a sikoly vagy a megfeszített idegeimnek játéka, vagy pedig — és erre a gondolatra elmosolyodott — vagy pedig szellemek járnak a villában.

Wool visszafeküdt az ágyba. — Képződtem, — folytatta tovább a gondolatait. — Eppen ideje, hogy megkezdjem a pihenésemet, mert úgy veszem észre, hogy az idegeim egy hajítófát sem érnek.

A detektív abban a megállapodásban, hogy a sikoltás csakis a képzeletében történt meg, lassan megnyugodott és aludni próbált.

Az álom, mely a titokzatos sokoly elhangzása előtt ott settenkedett körülötte, most esőkönyösen elkezdte. Felült az ágyában, hogy az éjjeliszekrény fiókjából egy álmodozó veronál pasztillát vegyen ki és ebben a pillanatban a szomszéd szobából ismét felhangzott a borzalmas sikoltás.

Wool egy szempillantásnyi idő alatt kiugrott az ágyból, a szomszéd szobában termett és villámgyors mozdulattal felgyújtotta a villanyt. A szobában nem volt senki!

II. FEJEZET.

A DETEKTÍV NYOMOZNI KEZD.

Az álmatlanul eltöltött éjszaka után Wool álmosan, gyűrött arccal lépett ki a villa kapuján.

A rejtélyes éjszakai kaland izgalmai még most is ott vibráltak az idegeiben. A kora reggeli friss levegő kiüzte fejéből az egymás hegyén, hátán tolongó kusza gondolatokat és az éjszaka eseményeit megpróbálta logikus sorrendbe csoportosítani.

tosítani.

Minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a sikoltás nem az érzékeinek játéka, viszont a kétségtelen, hogy a villában az egyedüli lélek... Így az a helyet, hogy az éjszakai kaland egy megoldhatatlannak látszó rejtély... (Folyt. köv.)

Most már minden tudja, hogy a francia parasza szőnyegek tartózkodásodépek és igen olcsón, 600 Leitől 3000ig. Méret 60x120-tól 275x375-ig. Kérem meggyőződni Sternberg. (176)

Női télikabát jó karban lévő és egy szvetter nyos áron eladó. Kiss, IV., Pályudvar ut 8. I. em. 5. (268)

Perzsabunda nagyon olcsón, de készpénzért eladó. Megbízva Farkas szücsmeister I., Bulev. Carol, 12. (280)

Lakás

4 szobás modern lakás november 1-ére kiadó. Gyárváros, Bányu-utca 6. (285)

Modern

balkon lakás, I. emeleten 3 szobával és mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. IV., Hunyadi-utca 5. Ugyanott 2 nagy szoba garcon lakásnak vagy irodának kiadó. Bővebbet házmesternél. (285)

Külömféle

Társat keresek Csekély készpénzzel, jól bevezetett nyomda és könyvkötészetemhez. Kérem „Szédő” jeligére a kiadóba kérék. (285)

?
Allást keres
tegyen közzé egy
apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

Mindenütt beszélnek
az előkelő budapesti

BRISTOL SZALLÓ

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már 12 pengőből kaphatók. Dunai szobák kátfással a gyönyörű buai hegyvidékre méltányos áron.

olcsó árairol

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Mindennapi tea és tánc. Kávéházi árak. Vacsora rendes polgári áron. Tánc. Hosszabb tartózkodás esetén további engedmény. Bristol szálló. Budapest, Dunapalota.